

YTTRANDE

DATUM 31 mars 2006 VÅR REFERENS 06-14532/60

HANDLÄGGARE, AVDELNING/ENHET, TELEFON, E-POST

Louise Steengrafe
Rättsavdelningen/Tillsynsenheten
08-678 57 93
louise.steengrafe@pts.se

ERT DATUM

ER REFERENS

1104-06

Länsrätten i Stockholms län
Rotel 661
Box 171 06
104 62 STOCKHOLM

Tele2 Sverige AB ./i. Finansinspektionen angående överklagande av beslut om vitesföreläggande

Post- och Telestyrelsen (PTS) har, såsom tillsynsmyndighet på området elektronisk kommunikation, fått tillfälle att yttra sig i mål nr 1104-06 avseende Tele2 Sverige AB:s skyldighet att efterkomma Finansinspektionens föreläggande om att lämna ut uppgift om teletrafik till visst telefonnummer, för ingripande mot brott mot lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument som det är föreskrivet lindrigare straff än två års fängelse. PTS får anföra följande.

Bedömning

PTS uppfattning är att Finansinspektionens vitesföreläggande inte medför att den tystnadsplikt som Tele2 Sverige AB ålagts genom 6 kap. 20 § lag (2003:389) om elektronisk kommunikation (EkomL) upphävs.

Utredning

Tillämpliga bestämmelser

Av 6 kap. 20 § EkomL följer att den som i samband med tillhandahållande av ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst har fått del av eller tillgång till uppgift om abonnemang, innehållet i ett elektronisk meddelande, eller annan uppgift som angår ett särskilt elektroniskt meddelande, får inte obehörigen föra vidare eller utnyttja det han fått del av eller tillgång till.

I 6 kap. 22 § EkomL regleras de tillfällen då den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst på begäran skall lämna ut uppgifter som skyddas av 6 kap. 20 § EkomL. Enligt paragrafens första stycke 2 p skall uppgift som avses i 20 § första stycket 1 (uppgift om abonnemang) och som gäller misstanke om brott på begäran lämnas till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som skall ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter. Enligt lagrummets första stycke 3 p skall uppgift som avses i 20 § första stycket 3 (annan uppgift som angår ett särskilt elektroniskt meddelande) och som gäller misstanke om brott på begäran lämnas till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som skall ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år.

I 16 § lag (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument föreskrivs att det är Finansinspektionen som övervakar att lagen följs. Lagrummet hänvisar också till 6 kap. 1 a § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, där bestämmelser om rätt för Finansinspektionen att få de uppgifter som inspektionen behöver för att fullgöra sin övervakning finns.

Enligt 6 kap. 1 a § lag (1991:980) om handel med finansiella instrument får Finansinspektionen för sin tillsyn bl.a. anmoda ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat. Av paragrafens andra stycke framgår att första stycket inte gäller i den utsträckning en anmodan skulle strida mot den i lag reglerade tystnadsplikten för advokater.

Bedömning

Integritetsbestämmelserna i 6 kap. 20-23 §§ EkomL motsvarar dem som tidigare gällde enligt den numera upphävda telelagen (1993:597).¹ Av förarbetena till telelagens dåvarande 25 § (motsvarande 6 kap. 20 § EkomL) framgår att ett exempel på vad som menas med uppgifter som angår ett särskilt telemeddelande är uppgifter om mellan vilka abonnenter som ett telefonsamtal har förmedlats.² Av förarbetena till 27 § femte punkten telelagen (motsvarande 6 kap. 22 § femte punkten EkomL) framgår bl.a. att med uppgift om teleabonnemang avses t.ex. uppgift om telefonnummer till viss person, vem som är registrerad för visst telefonnummer och på vilken adress teleabonnemanget finns.³ Enligt PTS mening står det genom förarbetsuttalandena klart att de efterfrågade samtalslistorna omfattas av 6 kap. 20 § första stycket tredje punkten EkomL.

¹ Prop. 2002/03:110, s. 397.

² Prop. 1992/93:200, s.310.

³ Prop. 1995/96:56, s. 31f.

Eftersom kriterierna i 6 kap. 22 § EkomL inte är uppfyllda får de begärda uppgifterna, vilka utgör trafikdata och är belagda med tystnadsplikt enligt 6 kap. 20 EkomL, inte lämnas ut.

Regleringen i telelagen, som numera återfinns i EkomL, innebär att dessa uppgifter givits ett legalt skyddsintresse. Lagstiftarens avsikt synes ha varit att, vad gäller t.ex. uppgifter om mellan vilka abonnenter som ett telefonsamtal har förmedlats, ett starkt skydd för uppgifterna skall gälla.⁴ Enligt 6 kap. 22 § tredje punkten EkomL gäller undantag från tystnadsplikt och även en skyldighet att utge uppgifter som angår ett särskilt telemeddelande först när polis, åklagare eller någon annan myndighet som skall ingripa vid misstanke om brott begär så och minst två års fängelse är föreskrivet för brottet. Det finns således, enligt PTS uppfattning, ett uttalat starkt skyddsintresse för de berörda uppgifterna.

Reglerna om tystnadsplikt och möjligheterna till brytande av tystnadsplikten i EkomL är tydliga och uttömmande. Vidare har JO uttalat att de alternativa möjligheter som finns i annan lagstiftning såsom husrannsakan och edition inte skall utnyttjas när bestämmelserna om tystnadsplikt i telelagen (numera finns motsvarande bestämmelser i EkomL) är tillämpliga.⁵ PTS menar att ett liknande synsätt bör gälla när det gäller andra alternativa möjligheter såsom t.ex. de mer allmänna möjligheter som återfinns i lagen om handel med finansiella instrument. Det framstår inte som rimligt att Finansinspektionen, i anledning av utredning av brott som i vissa fall kan föranleda enbart böter, skulle ges möjligheter att begära ut uppgifter som polis och åklagare endast har möjlighet att begära ut vid misstanke om brott med minst två år i straffskalan. En sådan möjlighet skulle ge skyddet för uppgifter om telemeddelanden en ihålig karaktär som knappast kan vara i enlighet med lagstiftarens syfte.

Det kan även konstateras av Länsrätten i Skåne län i mål nr 10501-03E⁶ bedömt att Skatteverket inte med stöd av sin generella rätt att ta del av uppgifter enligt 17 kap. 4 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter ges rätt att begära ut uppgifter om mellan vilka abonnenter som ett telefonsamtal förmedlat då dessa omfattas av tystnadsplikten i EkomL.

Vid bedömning av integritetsskyddet i enlighet med artikel 8:1 konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) skall skyddet vara starkt och alla ingrepp i detta skydd vara proportionerliga. Det framstår enligt PTS uppfattning inte som proportionerligt att Finansinspektionen i sin tillsyn skall kunna erhålla mer integritetskränkande

⁴ Prop 1992/93:200, s. 162f.

⁵ Beslut den 18 november 1996, dnr 4425-1994, Uttalanden om hemlig teleövervakning, editionsföreläggande, upplysning enligt telelagen eller husrannsakan i syfte att vid brottsutredning få tillgång till teleuppgifter för förfluten tid.

⁶ Dom 2004-02-10

information än t.ex. polismyndighet och åklagarmyndighet har möjlighet att få tillgång till i sitt arbete.

Den särskilda tystnadsplikten och utlämnandeplikten i EkomL bör således ges företräde för annan mer generell lagstiftning om rätt att ta del av uppgifter.

Finansinspektionen hänvisar till artikel 12.1 och 2 i marknadsmissbruksdirektivet där det framgår att inspektionens befogenheter skall omfatta åtminstone rätten att infordra bl.a. befintliga uppgifter om tele- och datatrafik. Dock följer av artikel 12.3 i marknadsmissbruksdirektivet att artikeln 12.2 inte skall påverka tillämpningen av nationella bestämmelser om tystnadsplikt. Även mot denna bakgrund torde de särskilda reglerna om tystnadsplikt i EkomL ges företräde framför Finansinspektionens mer generella rätt att ta del av uppgifter och dokument.

PTS önskar erhålla en kopia av domen.

Charlotte Ingvar-Nilsson
Chef för rättsavdelningen